

RECEPTES FACTURADES AL CATSALUT AL DETALL

Les terres de l'Ebre i Barcelona encapçalen la despesa per habitant, mentre que a la cua se situa l'Alt Pirineu i Aran

Francesc Arcas Ruscalleda

Farmacèutic especialitzat en Ciència de Dades i Intel·ligència Artificial

El finançament dels medicaments dispensats a les oficines de farmàcia suposa una part substancial del pressupost dels països europeus. En el cas català, l'any 2021 la despesa en receptes va significar el desemborsament de 1.635.051.568 euros per part del Servei Català de la Salut. Enguany les xifres poden ser superiors, ja que del mes de gener a l'agost, inclòs, la xifra s'ha situat en 1.140.368.184 euros, un augment del 6,3% respecte la mateixa data de l'any passat.

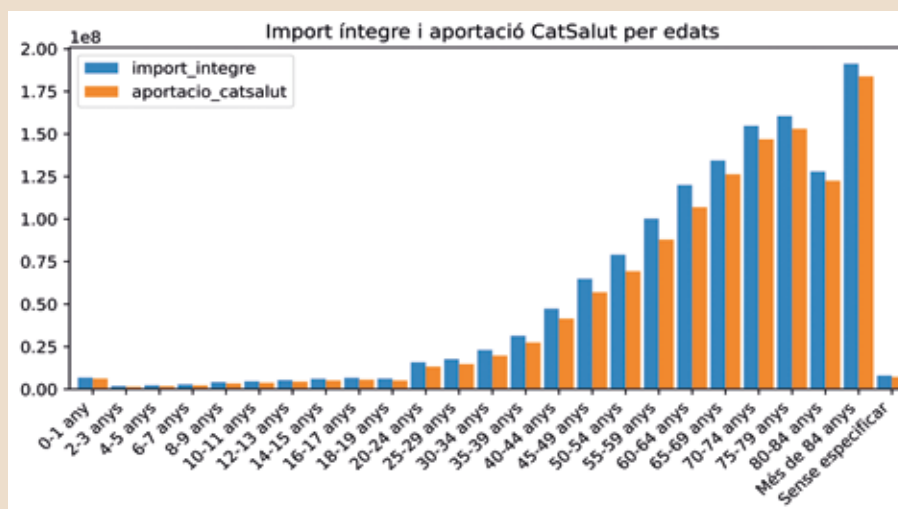
Entrant a les xifres de l'any actual i fins al 31 d'agost, s'observa que l'import íntegre de la despesa farmacèutica en les dones és un 9,7% superior que en el cas dels homes. Aquest augment es correspon amb el fet que les dones tenen un major nombre d'envasos dispensats, 56.586.020, mentre que els homes arriben als 42.518.342.

L'edat també és un factor molt important a l'hora d'estudiar l'ús de medicaments. En el **gràfic 1** es pot copsar com a partir de l'interval 20-24 anys comença a visualitzar-se clarament la corba del consum de fàrmacs, tot arribant al seu punt àlgid a la franja de més de 84 anys. Dins del gràfic s'hi troba l'excepció del grup d'edat situat entre els 80 i 84 anys, on hi ha un descens acusat de la corba.

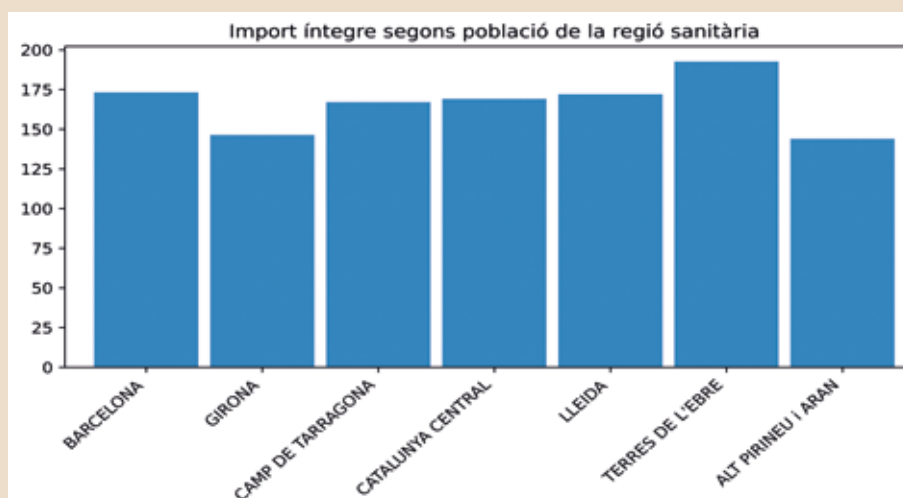
El volum de receptes facturades per regió sanitària està molt descompensat. Barcelona supera en

tots els paràmetres a la resta a conseqüència del seu alt volum de població. La segona posició és per a Girona i la tercera per al Camp de Tarragona. Ara bé, quan es posa en relació la despesa farmacèutica amb el nombre de població, les gràfiques mostren una situació ben diferent.

La relació més elevada entre l'import íntegre i el nombre d'habitants és a les Terres de l'Ebre, amb una despesa de 192,67 euros per habitant. Cal apuntar que en aquest rànquing s'observen grans diferències (**gràfic 2**), atès que l'import íntegre més baix se situa a l'Alt Pirineu i l'Aran, amb 144,09 euros per

GRÀFIC 1. La franja dels 20-24 anys mostra l'inici de la corba ascendent de la despesa farmacèutica.

GRÀFIC 2. Les regions sanitàries de les Terres de l'Ebre i Barcelona mostren la major despesa per habitant.

habitant. Així doncs, existeix una diferència de 48,58 euros entre dues regions que tenen com a característica comuna l'envelliment d'una part important de la població.

Respecte la classificació dels fàrmacs segons el nombre de receptes, els destinats al sistema nerviós encapçalen la llista amb 28.752.641. El segueixen el sistema cardiovascular i el tracte alimentari i metabolisme, amb 24.287.449 i 13.921.344 receptes respectivament. Ara bé, el **gràfic 3** ens mostra que quan s'estudien els fàrmacs segons l'import íntegre i l'aportació de CatSalut, les receptes per al sistema nerviós continuen en primer lloc, però el grup destinat al tracte alimentari i el metabolisme passa a la segona posició i els medicaments del sistema cardiovascular a la tercera.

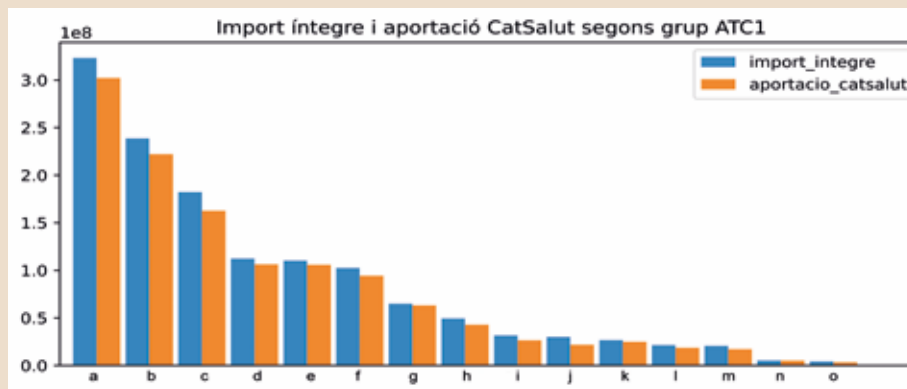
Entrant encara més al detall, en el **gràfic 4** la classificació ATC4 permet veure com el nombre de receptes dispensades està encapçalat pels derivats de la benzodiazepina, 6.278.141, les anilides, 5.960.600, i els inhibidors d'HMG CoA reductasa, 5.411.413.

Finalment, la combinació de les regions sanitàries i els fàrmacs que conformen el grup ATC1 ens indica que el volum d'econòmic varia segons la zona geogràfica. En el **gràfic 5**, on hi ha els 15 imports íntegres més elevats, la regió de Barcelona encapçala els set primers llocs de la llista. També esdevé significatiu que Barcelona, Girona, Catalunya Central i Camp de Tarragona tinguin com a primer valor els fàrmacs per al sistema nerviós.

FITXA TÈCNICA

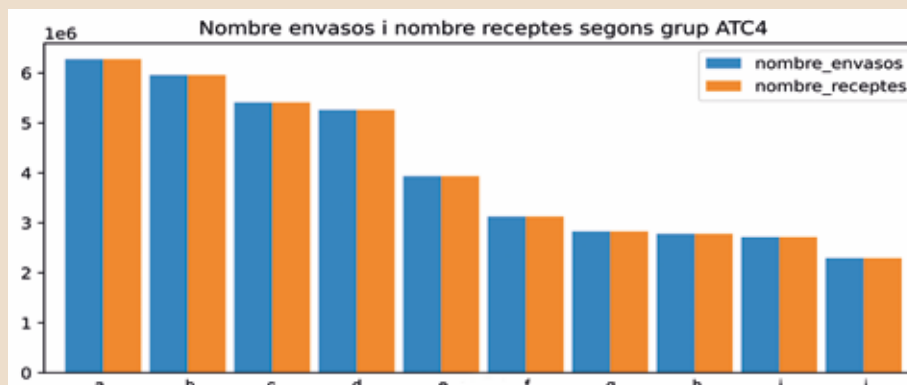
Els textos i les gràfiques de l'article s'han elaborat a partir de la informació continguda a la base de dades Receptes facturades al Servei Català de la Salut, que es troba a la web Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya (<https://analisi.transparenciacatalunya.cat>). Les dades estudiades inclouen els mesos de gener a agost de 2022 i van ser capturades el 14 d'octubre del present any.

A nivell tècnic, el treball de les dades s'ha realitzat a través de Json i Python. D'altra banda, l'estudi ha comportat l'elaboració de diverses gràfiques que, per motius d'espai, no s'han pogut incorporar. Per aquesta raó, podeu trobar el codi amb el qual s'ha elaborat l'estudi i també les gràfiques a la següent pàgina web: <http://www.iapharm.com>

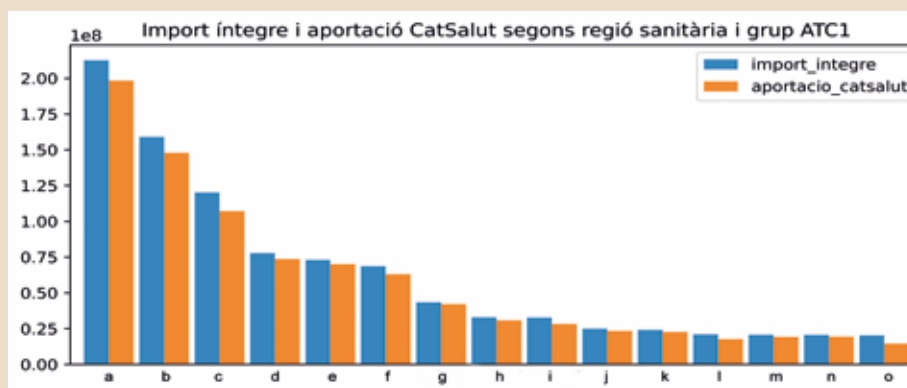
GRÀFIC 3. Els fàrmacs del sistema nerviós encapçalen amb molta diferència les xifres econòmiques del grup ATC1.

a) Sistema nerviós b) Tracte alimentari i metabolisme c) Sistema cardiovascular d) Sang i òrgans hematopoieics e) Sense especificar f) Sistema respiratori g) Agents antineoplàsics i immunomoduladors h) Sistema genitourinari i hormones sexuals i) Sistema musculoesquelètic j) Antiinfecciosos per a ús sistèmic k) Preparats hormonals sistèmics, excloent hormones sexuals i insulines l) Òrgans dels sentits m) Dermatològics n) Varis o) Productes antiparasitaris, insecticides i repel·lents.

GRÀFIC 4. De gener a agost s'han dispensat més de 6 M de derivats de benzodiazepines.

a) Derivats de la benzodiazepina b) Anilides c) Inhibidors de la HMG CoA reductasa d) Inhibidors de la bomba de protons e) Sense especificar f) Inhibidors de l'ECA, monofàrmacs g) Inhibidors selectius de la recaptació de serotonina h) Inhibidors de l'agregació plaquetària, heparina excl. i) Derivats de l'àcid propiònic j) Agents beta-bloquejants selectius

GRÀFIC 5. Els set primers llocs de la classificació de l'import íntegre i l'aportació de CatSalut segons ATC1 i regió sanitària estan ocupats per Barcelona.

a) Barcelona, sistema nerviós b) Barcelona, tracte alimentari i metabolisme c) Barcelona, sistema cardiovascular d) Barcelona, sang i òrgans hematopoieics e) Barcelona, sense especificar f) Barcelona, sistema respiratori g) Barcelona, agents antineoplàsics i immunomoduladors h) Girona, sistema nerviós i) Barcelona, sistema genitourinari i hormones sexuals j) Catalunya Central, sistema nerviós k) Camp de Tarragona, sistema nerviós l) Barcelona, sistema musculoesquelètic m) Girona, tracte alimentari i metabolisme n) Camp de Tarragona, tracte alimentari i metabolisme o) Barcelona, antiinfecciosos per a ús sistèmic